

กฎกระทรวง

กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา
การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง
และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. ๒๕๔๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๕ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมาย

“องค์กรวิชาชีพ” หมายความว่า องค์กรวิชาชีพที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมาย

“องค์กรเอกชน” หมายความว่า สมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกรรมการจำนวนไม่เกินยี่สิบเจ็ดคนประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเก้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

(๓) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนหนึ่งคน

(๔) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน

(๕) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ จำนวนหนึ่งคน

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสิบสามคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในด้านการศึกษาปฐมวัย ด้านการประถมศึกษา ด้านการมัธยมศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ด้านการศึกษาเอกชน ด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ ด้านการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส ด้านการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการงบประมาณ การเงินและการคลัง ด้านอุตสาหกรรม ด้านธุรกิจและการบริการ ด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการกีฬา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน จำนวนไม่เกินสิบสองคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นพระภิกษุซึ่งมหาเถรสมาคมเสนอจำนวนหนึ่งรูป

(๗) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๔ ประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ ๓ (๓) (๔) (๕) และ (๖) ยกเว้นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นพระภิกษุซึ่งเสนอโดยมหาเถรสมาคม ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบวิชาชีพ

(๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ไม่เป็นคู่สัญญาหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์โดยตรงในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสถานศึกษา หรือหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เว้นแต่เป็นการศึกษาวิจัยหรือฝึกอบรมเพื่อประโยชน์ในการศึกษา

(๔) ไม่เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการสภาการศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษา คณะกรรมการการอาชีวศึกษา คณะกรรมการข้าราชการครู คณะกรรมการคุรุสภา หรือคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในคราวเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคณะ

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการตามวรรคหนึ่ง เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการตาม (๔) ในคราวเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคณะอยู่แล้ว ผู้นั้นต้องลาออกจากตำแหน่งเดิมในคณะกรรมการดังกล่าวจนเหลือการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการใดคณะกรรมการหนึ่งเพียงคณะเดียว ก่อนปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ ซึ่งจะต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง แต่ถ้ามิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งผู้ที่ได้รับการสรรหาในลำดับถัดไปให้ดำรงตำแหน่งแทน

ข้อ ๕ การสรรหาและการเลือกประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ ๓ (๓) (๔) (๕) และ (๖) มีหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้

(๑) การสรรหาและการเลือกผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนองค์กรวิชาชีพ ให้องค์กรเอกชนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษา โดยได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีโรงเรียนในสังกัด และองค์กรวิชาชีพแต่ละแห่งเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๔ แห่งละหนึ่งคน จากนั้นให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการที่กำหนดตามข้อ ๓ (๓) (๔) หรือ (๕) แล้วเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเลือกให้เหลือเท่ากับจำนวนที่กำหนดตามข้อ ๓ (๓) (๔) หรือ (๕)

ในการสรรหาและการเลือก ให้แต่ละประเภทขององค์กรแยกกันดำเนินการ

(๒) การสรรหาและการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งเสนอชื่อผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในด้านต่างๆ ที่กำหนดในข้อ ๓ (๖) และมีคุณสมบัติตามข้อ ๔ แห่งละหนึ่งคน และให้มหาเถรสมาคมเสนอชื่อพระภิกษุที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทางด้านพุทธศาสนาและการศึกษาหนึ่งรูป

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งอีกสองคนร่วมกันสรรหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงในด้านต่างๆ ตามข้อ ๓ (๖) และมีคุณสมบัติตามข้อ ๔ จำนวนไม่เกินยี่สิบหกคน เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเลือกให้เหลือจำนวนไม่เกินสิบสามคน กับพระภิกษุซึ่งมหาเถรสมาคมเสนอหนึ่งรูป

(๓) การสรรหาและการเลือกประธานกรรมการ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเลือกประธานกรรมการจากผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒)

เมื่อดำเนินการสรรหาและเลือกตาม (๑) (๒) และ (๓) เสร็จสิ้นแล้ว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนำรายชื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการ

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาและการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ นอกจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๗ ประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ ๓ (๓) (๔) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ ๓ (๓) (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๔

(๕) พ้นจากการเป็นพระภิกษุ เฉพาะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นพระภิกษุซึ่งเสนอโดยมหาเถรสมาคม

ข้อ ๙ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการตามข้อ ๓ (๓) (๔) (๕) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่ดำเนินการก็ได้

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการชุดใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๑๐ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการสรรหา เลือก และแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ ๓ (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

อดิศักดิ์ โพธารามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากการสรรหาและการเลือกประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๖ ยังไม่สอดคล้องกับหลักการสร้างความรับผิดชอบและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ รวมทั้งการเปิดโอกาสให้มีการสรรหาและการคัดเลือกบุคคลผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ อย่างเหมาะสม และหลากหลาย การสร้างดุลยภาพในการสรรหาและการเลือกคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้